

Arbeid en mensenkind (1992)

Sieth Delhaas

De Bazuin, Splinter, 1 mei 1992

In de ex-DDR is er sinds *de Wende* een onrustbarend verschijnsel geregistreerd: de gevolgen van een onderdrukkende opvoeding. In de ex-DDR draaiden tot januari 1990 ongeveer 7600 kindercrèches waarin kinderen van zes maanden tot drie jaar oud onder toezicht stonden van crèche-opvoedsters van de Rijks Gezondheidsdienst. Ouders hadden weinig invloed op de opvoeding omdat hen per dag nauwelijks meer dan één uur intensief contact restte. Veel ouders ontwikkelden in de weekends een soort goed-maken-complex. Ze verwendden de kinderen met zoetigheid, koolzuurhoudende dranken en extra lekker eten. De DDR- kinderen blijken uit deze opvoeding zwaar beschadigd tevoorschijn te komen. Ze stellen zich onderdanig op of worden onderdrukkers, ze lijden aan onvervulde verlangens naar geborgenheid, aandacht en onvoorwaardelijke liefde. Hun vroege crèchejaren zijn hen aan te zien: bleke gezichten met relatief wijd open ogen en de lippen in een streep. De bleekheid komt niet door slechte voeding, maar van een naar binnen gekeerde emotionaliteit. De onderdrukkende opvoeding van de DDR- pedagogen vertoont meer griezelige gevolgen. De zorgen bij in de toekomst geïnteresseerde opvoeders zijn ernstig.

Ik herinner me dit verhaal en lees het nog eens na bij het horen van de plannen van onze staatssecretaris Ter Veld met het oog op bijstandsmoeders. Deze worden ronduit verplicht tot buitenshuis werken ongeacht de leeftijd van haar kinderen. De vraag of de moeder gebruik wil maken van kinderopvang is niet meer aan de orde. Ze moet haar kind daar onderbrengen waar er plaats is.

Twee deskundige vrouwen lieten in de Volkskrant (21/4) mogelijke gevolgen van deze maatregel zien. 'Opvang is niet meer de juiste omschrijving. Andere opvoeders komen op het terrein dat voorheen exclusief het gebied van ouders was.'

In de discussie over de kwaliteit van de crèche gaat het tot nu toe meer over de vierkante meters per kind dan over zorg, begeleiding en opvoeding. Er blijken nog weinig pedagogische methoden voorhanden te zijn. En dit is, volgens Ter Veld, emancipatiebeleid.

Mijns inziens heeft haar beleid meer met disciplineren van doen.